

ки събудени българи и българки, да ги впишатъ въ своите списъци и да кажатъ предъ свѣта, че на Балкана нѣма български народъ, а има гръцки, и нему се пада да има царство.

Ето защо, като се явилъ Раковски въ едно гръцко училище на бръга на Босфора до Цариградъ, учителитѣ го попитали за името му. Той отговорилъ:

— Кръстенъ съмъ *Сѣби*, на името на дѣда си. Баща ми се казва *Стойко*.

Учителът казалъ: тѣзи имена сѫ прости — овчарски. Оттукъ нататъкъ ти ще се наричашъ *Сава Стефаниди*. Раковски билъ още младъ, та не знаелъ, какво ще излѣзе отъ това. Записалъ се Сава Стефаниди почналъ да учи заедно съ гърчетата и се наричалъ гръкъ. Ала Савата скоро се запозналъ съ други по-възрастни българчета въ училището и отъ тѣхъ могълъ да научи, че гърцитѣ искатъ да погълнатъ българитѣ, но това не ще го бjurde.

Раковски при родолюбците въ Цариградъ

Единъ день голѣмитѣ българчета повикали Савата и го завели при българскитѣ търговци и еснафи въ Цариградъ. Това било презъ 1837 год., когато момъкътъ Сава билъ на 16 години. Тамъ се запознали съ Неофита Бозвели-Хилендарски, свещеникъ на българитѣ въ Цариградъ. Савата много се зарадвалъ, че Несфитъ билъ отъ Котель и добре познавалъ неговите родители. Сава Стефанидисъ запиталъ Неофита:

— Нашите гръцки учители казватъ, че българитѣ сѫ гърци, но си забравили името, та затова се наричатъ българи (овчари). Истина ли е това?

Неофитъ отговорилъ:

— Гърцитѣ не казватъ истината. Нашиятъ народъ е старъ. Ималъ е голѣмо царство и велики царе. Сега той е робъ, но скоро ще се освободи. Българскитѣ еснафи и търговци въ Цариградъ и въ други български градове желаятъ да иматъ народна българска книга,